



OPETUSHALLITUS  
UTBILDNINGSTYRELSEN

# **TOTT-raportointi- kokonaisuus lukio -webinaari 8.3.2022**

Seppo Hänninen  
seppo.hanninen@oph.fi  
valtiosuudet@oph.fi



# Lukiokoulutus

- Lukiokoulutuksesta raportoidaan tiedot riippumatta siitä, missä opetus järjestetään.
- TOTT-taulukkoon sisällytetään myös kansanopistoissa ja kansalaisopistoissa järjestettävä lukiokoulutus, maahanmuuttajien ja vieraskielisten lukiokoulutukseen valmistava koulutus sekä lukion aineopiskelu.
- Lukiokoulutuksen valtionosuusjärjestelmään kuuluvat kustannukset erotellaan toiminnoittain opetukseen, majoitukseen, ruokailuun, muuhun oppilashuoltoon, hallintoon ja kiinteistöjen ylläpitoon.
  - Edellä mainittuihin toiminnoittaisiin kustannuksiin sisältyvä lukiokoulutukseen valmistava koulutus raportoidaan **lisäksi erikseen**.
- Erikseen raportoidaan
  - Valtionosuusjärjestelmään kuulumattomat kustannukset
  - Sisäiseen vuokraan sisältyvät pääomakustannukset (ei sisälly ylläoleviin)
  - Kotikunnan maksuosuudet (ei sisälly ylläoleviin)

# Lukiokoulutus

## Tietoja lukiokoulutuksen taloudesta ja toiminnasta

k-t16.03

		Kaikki toimintakulut		Palautusjärjestelmän arvonlisäveron käyttötaloudesta
		C0010	Josta: henkilöstökulut C0020	C0030
<b>Yleinen lukiokoulutus</b>	<b>R0010</b>	1827	1161	1027
Valtionosuusjärjestelmään kuuluva	<b>R0020</b>	565	1059	1793
<i>Josta:</i>	<b>R0021</b>			
Opetus	<b>R0040</b>	21	294	1291
Majoitus	<b>R0050</b>	106	78	811
Ruokailu	<b>R0070</b>	758	1756	1556
Muu oppilashuolto	<b>R0080</b>	1518	480	514
Hallinto	<b>R0090</b>	1587	888	706
Kiinteistöjen ylläpito	<b>R0100</b>	652	404	1645
Lukiokoulutukseen valmistava koulutus (sisältyy valti	<b>R0110</b>	4991781	4991772	4991770
Valtionosuusjärjestelmään kuulumaton	<b>R0120</b>	572	1042	1813
<i>Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset</i>	<b>R0130</b>	1631		
<i>Kotikunnan maksusuudet</i>	<b>R0140</b>	439		

# Valtionosuusjärjestelmään kuuluvan kustannuspohjan yleinen rajaus lukiokoulutuksessa

- Valtionosuuden kustannuspohjaan sisällytetään kirjanpidon mukaiset lukiokoulutuksen palveluluokan käyttötalouden toimintakulut ja **vyörytyserät** lukuun ottamatta omaan käyttöön valmistuksen menoja. Lisäksi kustannuspohjaan sisällytetään pienet hankkeet.
- Kustannuspohjiin ei saa sisällyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 31 §:ssä mainittuja yksikköhintojen laskennassa huomiotta jätettäviä kustannuksia.
- Rahoituslain (1705/2009) 44 §:n perusteella myönnettyä harkinnanvaraista ylimääräistä valtionavustusta vastaavat kustannukset, samoin kuin toiminnan kehittämistä, kokeilua, käynnistämistä tai erityistehtäviä varten 44 §:n perusteella myönnettyä avustusta vastaavat kustannukset ilmoitetaan valtionosuuden kustannuspohjaan. Opetus- ja kulttuuriministeriö vähentää keskimääräistä yksikköhintaa laskettaessa lukiokoulutuksen valtakunnallisista käyttö-kustannuksista koulutuksen järjestäjille 44 §:n nojalla lukiokoulutusta varten myönnettyjä valtionavustuksia vastaavan euromäärän (RahL 1705/2009, 31 § 3 mom).
- Kustannustietojen tulee vastata tilastointipäivinä (20.9. ja 20.1.) Opetushallituksen tiedonkeruissa ilmoitettuja opiskelijamäärätietoja (opiskelijamäärien keskiarvoa).

# Valtionosuusjärjestelmään kuuluvat:

## - Opetus

- Lukiokoulutuksen varsinainen opetustoiminta ja opiskelijoiden ohjaus. Opetuksen kustannuksiin sisällytetään koulutuksen järjestäjän lukiokoulutuksen opetustoiminnan ja opiskelijoiden ohjauksen välittömät palkat lakisääteisine henkilösivukuluineen, eläkkeet, opettajien henkilöstökoulutus, materiaalin ja palvelujen ostot, koneiden ja kaluston huolto ja vuokrat, muut kuin koulun ja kodin väliset opiskelijakuljetukset sekä muut opetustoiminnan välittömät menot.
- Opetuksen kustannuksiin sisältyvät myös opetushenkilöstön henkilöstökoulutuksen majoitus- ja matkakulut sekä opiskelijoiden opintomatkojen kustannukset. Rehtorien, apulaisrehtorien, vararehtorien ja aluerehtorien palkkauksesta opetusvelvollisuuden mukainen osuus ilmoitetaan tässä ja muu osa palkkauksesta sisäisen hallinnon kustannuksina.
- Kohdassa ilmoitetaan kaikki opiskelijoille tarjottujen oppimateriaalien ja välineiden kustannukset, jotka ovat kirjattu käyttötalouden menoksi (ei investoinniksi).
- Tähän sisällytetään myös oppivelvollisuuslain mukaan opetuksen edellyttämät oppimateriaalit sekä työvälineet, -asut ja -aineet ovat opiskelijalle maksuttomia.

# Valtionosuusjärjestelmään kuuluvat:

**Lukiokoulutuksen opiskelijoille tarjotun majoituksen kustannukset.** Myös majoituskustannukset peruskoulun oppilaskodissa lukion opiskelijoiden osalta. Majoituskustannuksissa ei ilmoiteta majoituksen yhteydessä tarjotun ruokailun kustannuksia. Majoituskustannuksiin sisällytetään myös oppivelvollisuuslain 19 ja 20 §:n mukaan oppivelvollisille maksetut majoituskorvaukset.

**Ruokailukustannuksiin** saa lukea vain lukiokoulutuksen ruokailukustannukset (ei esim. aineopiskelijoiden eikä henkilökunnan ruokailukustannuksia ns. valvovaa opettajaa lukuun ottamatta).

**Muun oppilashuollon** kustannuksia ovat esim. opiskelijahuoltoryhmän toiminnasta ja opiskelijoiden tapaturmien hoidosta aiheutuneet menot, opiskelijoiden tapaturmavakuutusmaksut, opiskelijoiden testaukset.

- Muun oppilashuollon kohtaan ei tule sisällyttää oppilas- ja opiskelijahuoltolain alaista yksilökohtaisen opiskelijahuollon toimintaa (esim. kouluterveydenhuollosta, koulupsykologista ja koulukuraattorista aiheutuneet kustannukset).
- Valtionosuuspohjan kustannuksiin ei lueta myöskään opiskelijoiden koulumatkojen kuljetuksen järjestämisestä aiheutuneita kustannuksia, lukuun ottamatta oppivelvollisuuslain 21 §:ssä tarkoitettuja matkakorvauksia, jotka ilmoitetaan kohdassa **muu oppilashuolto**.

# Valtionosuusjärjestelmään kuuluvat:

## - Hallinto

- Kustannuspohjaan ilmoitetaan vain välittömästi lukiokoulutuksen järjestämisestä aiheutuneet kunnan/kuntayhtymän hallinnon kustannukset. Näin esim. kunnalle kunnanvaltuustosta, -hallituksesta ja koulutuslautakunnasta aiheutuvia kustannuksia ei ilmoiteta kustannuspohjaan. Kunnan luottamuselinten kustannuksista kustannuspohjaan saa ilmoittaa vain lukion johtokunnan kustannukset.
- Välittömiä hallintokustannuksia eivät ole esim. johtavista viranhaltijoista aiheutuneet kustannukset elleivät ne kohdistu koulun/opetuspaikan toimintaan kuten esim. rehtori tai lukion koulusihteerit sijoituspaikastaan huolimatta.
- Kustannuspohjaan ilmoitetaan lukiokoulutuksen järjestämisestä aiheutuneet oman hallinnon kustannukset ja osuus kunnan keskitetysti hoidetuista tehtävistä (esim. talous- ja henkilöstöhallinto jne.). Osuus voidaan jakaa suoritteiden todellisen käytön mukaan tai laskennalliseen kustannusten jakoon perustuen.
- Kuntayhtymän hallintokuluista lukiokoulutuksen osuus ilmoitetaan kustannuspohjaan.

# Valtionosuusjärjestelmään kuuluvat:

## - Kiinteistöjen ylläpito

- Koulujen fyysisen ympäristön sekä turvallisuuden huoltoon liittyvät kustannukset. Tämä koskee myös kiinteistöjä välittömästi palvelevan tontin ja kadun kunnossapitokustannuksia.
- Kustannuksiin luetaan kiinteistöhenkilökunnan palkat sivukuluineen, eläkkeet, materiaalin ja palvelujen ostot, vuokrat ja muut kiinteistöjen hoitoon sekä ylläpitoon liittyvät kustannukset.
- Mikäli kiinteistöjen ylläpito on hoidettu toisen hallintokunnan tai yksikön toimesta keskitetysti ja käytetään sisäistä laskutusta tai ns. kustannusten vyöryttämistä, otetaan sisäinen laskutus tai vyörytyserä edellä olevassa laajuudessa tässä kohdassa huomioon ilman suunnitelman mukaisia poistoja. Tässä tapauksessa henkilöstökustannuksia ei eritellä josta henkilöstökulut -sarakkeelle.
  - Opiskelija-asuntoloiden kustannuksia ei sisällytetä tähän vaan toimintoon majoitus.
- Jos sisäiseen vuokraan sisältyy suunnitelman mukaisia poistoja, laskennallisia poistoja, laskennallisia korkoja tai muita vastaavia kustannuslaskennallisia eriä, näitä ei sisällytetä kiinteistöjen ylläpitoon, vaan ne merkitään kohtaan sisäiseen vuokraan sisältyvät pääomakustannukset
- Kiinteistöissä sijaitsevien opettajien ja muun henkilökunnan asuntojen sekä ulkopuolisille vuokrattujen asuntojen ja muiden tilojen osuutta ei saa sisällyttää kiinteistökuukustannuksiin, vaan ne merkitään joko kohtaan Valtionosuusjärjestelmään kuulumattomat (tai nämä on siirretty valmiiksi eri palveluluokalle).



# Valtionosuusjärjestelmään kuuluvat: - em toimintoihin sisältyvä

Lukiokoulutukseen valmistava koulutus

- Tässä ilmoitetaan edellä ilmoitetuista lukiokoulutuksen valtionosuusjärjestelmään kuuluvista toiminnoittaisista kustannuksista eriteltynä maahanmuuttajien ja vieraskielisten lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen kustannukset. Nämä siis sisältyvät opetus, majoitus, ruokailu, hallinto jne kustannuksiin

HUOM:

- Vuoden 2022 kustannuksissa lukiokoulutukseen valmistava koulutus raportoidaan tutkintokoulutukseen valmentavana koulutuksena

# Valtionosuusjärjestelmään kuulumaton toiminta

Valtionosuuspohjaan kuulumattomia kustannuksia ovat seuraavista toiminnoista aiheutuvat kulut:

- maksullinen palvelutoiminta, esim koulutuspalvelujen myynti, muiden palvelujen myynti, ateriapalvelujen myynti esim henkilökunnalle ja ulkopuolisille asiakkaille, tilojen tai asuntojen vuokraus
  - maksullisessa palvelutoiminnassa koulutuksen järjestäjä perii järjestämästään koulutuksesta ja muista palveluista maksuja ulkopuolisilta palveluiden hankkijoilta, kuten esim. toisilta koulutuksen järjestäjiltä tai sisäisellä laskutuksella kunnan eri palveluilta (muilta palveluluokilta).
- erikseen lakiin perustuvaa rahoitusta vastaavat kulut (esimerkiksi työllistämistuella palkattujen henkilöiden palkkaus kustannuksista tuella katettu osuus)
- rahoituslain 45 §:n mukaan maksettuja avustuksia vastaavat kulut
- Euroopan yhteisöjen talousarviosta myönnettyä ja sitä vastaavaa valtion talousarvion mukaista erillistä kansallista rahoitusta vastaavat kulut
- koulumatka-avustus
- **HUOM:** Oppilas- ja opiskelijahuoltolain alaisen toiminnan menot raportoidaan omalla palveluluokallaan, ei kohdisteta tällöin lukiokoulutuksen TOTT- tauluun (esim. kouluterveydenhuollosta, koulupsykologista ja koulukuraattorista aiheutuneet kustannukset)
- **HUOM:** käyttötalouteen sisältyviä käyttöomaisuuden poistoja ei ilmoiteta valtionosuusjärjestelmään kuulumattomiin

# Valtionosuusjärjestelmään kuulumaton:

## Sisäiseen vuokraan sisältyvät pääomakustannukset

- Valtionosuusjärjestelmään kuulumattomiin menoihin ei ilmoiteta sisäisiin vuokriin sisältyviä pääomakustannuksia, jotka ilmoitetaan siis erikseen kohdassa **sisäisen vuokran pääomakustannukset**
- Jos siis sisäiseen vuokraan sisältyy suunnitelman mukaisia poistoja, laskennallisia poistoja, laskennallisia korkoja tai muita vastaavia kustannuslaskennallisia eriä, näitä ei sisällytetä kiinteistöjen ylläpitoon, vaan ne merkitään ainoastaan tähän kohtaan.
- Jos vyörytyskuluihin sisältyy sisäisen vuokran pääomakustannuksia, ne siirretään sisäisen vuokran pääomakustannukset kohtaan.
- **Kotikunnan maksusuudet**
  - Erillisiin sopimuksiin perustuvat valtion rahoituksen ylittävistä kustannuksista maksetut kotikunnan maksusuudet.
  - Sisältää lukiokoulutuksen palveluluokan tiliryhmän asiakaspalvelujen osto

# Pienet hankkeet

- Pienet hankkeet raportoidaan TOTT-tietomallissa erikseen esi- ja perusopetuksesta ja lukiokoulutuksesta sekä varhaiskasvatuksesta.
- Pienistä hankkeista raportoidaan perusopetuksesta, lukiokoulutuksesta, esiopetuksesta ja varhaiskasvatuksesta erikseen myös alv:n osuus.
- Pienet hankkeet ovat investointeihin sisältyvät euromäärän **400 000 euroa** ilman arvonlisäveron osuutta alittavat hankkeet, joihin ei ole saatu erillistä perustamishankkeen valtionavustusta. Raja on hankekohtainen. Pienet hankkeet sisältyvät investointiosassa ilmoitettuihin investointimenoihin.
- **Investointeihin sisältyvät** oppivelvollisuuslain mukaan opiskelijoille tarjottujen **maksuttomien oppimateriaalien ja välineiden** kaikki hankintakustannukset ilman euromääräistä ylärajaa ilmoitetaan tässä kohdassa pieninä hankkeina.
- Varhaiskasvatuksen pienet hankkeet, jotka alittavat sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annetun lain (733/1992) 20 §:ssä perustamishankkeelle säädetyn euromäärän **(300.000 euroa)**. Pieniin hankkeisiin ilmoitetaan kaikki tilivuoden pienet hankkeet varhaiskasvatuksessa yhteensä. Raja on hankekohtainen. Varhaiskasvatukseen ei lueta esiopetusta eikä perusopetuslain (628/1998) edellytykset täyttävää koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa

**Pienet hankkeet = investoinnit, joiden hankintahinta yhteensä ilman arvonlisävero alle 400.000 € tai varhaiskasvatuksessa alle 300.000 €**

**Esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen pienet hankkeet**

k-t16.04

		Perusopetus	Lukiokoulutus	Esiopetus	Varhaiskasvatus
		C0010	C0020	C0030	C0040
Pienet hankkeet, menot	R0010	1924	1915	1908	1595
Pienet hankkeet, arvonlisävero	R0020	1934	1929	1917	806

# Vuoden 2021 kunnallisten toimijoiden suoritteiden ilmoittaminen Opetushallituksen kyselyssä

- Valtionosuusjärjestelmän edellyttämien tietojen toimittaminen vuodelta 2021.
- Valtionosuuden saajille on lähetetty kirje (OPH-233-2022, 4.3.2022) ja koontilista. Koontilistan mukaisen koulutuksen tiedot tallennetaan tallennusjärjestelmän kautta.
- OPH:n kyselyssä ei tallenneta lukiokoulutuksen kustannustietoja
- Tallennusjärjestelmään (vos.oph.fi) kirjaudutaan käyttäjätunnuksilla ja salasanalla, jotka on ilmoitettu koontilistassa.
- **Tallennusaika on 18.3. - 20.4.2022.**

## 📄 Lomakkeet ja ohjeet (lukiokoulutus)

[Lukiokoulutus \(pdf-ohje\)](#) (pdf, 176.58 KB)

[Lukiokoulutus \(pdf-lomake\)](#) (pdf, 141.46 KB)

[Lukiokoulutus \(excel-lomake\)](#) (xlsx, 25.7 KB)

[Kunnat ja kuntayhtymät: lukiokoulutuksen suoritemäärät \(pdf-lomake ja -ohje\)](#) (pdf, 100.61 KB)

[Kunnat ja kuntayhtymät: lukiokoulutuksen suoritemäärät \(excel-lomake ja ohje\)](#) (xlsx, 22.36 KB)